

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ** : ΜΙΑ ΑΧΤΙΝΑ ΦΩΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
- Ν. Κ. ΛΟΥΡΟΥ Καθ. Πανεπιστ. : Η ΘΥΣΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ Η ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ
- Ν. Α. Τ. : Η ΠΟΛΩΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ
- Α. ΜΗΝΑ : ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ
- Κ. Δ. ΚΑΡΑΒΙΔΑ : Η ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ ΠΟΛΥ ΕΥΡΩΠΗ
- Κ. Δ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ : ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
- ΑΝΑΣΤ. ΣΤ. ΚΩΝΣΤΑ : ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ
- BERTRAND RUSSEL : ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ
- Ε. Κ. : ΤΟ ΠΑΝΣΛΑΒΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ
- Γ. Θ. ΚΑΚΡΙΑΝ : ΔΥΟ ΓΕΝΕΕΣ
- ΔΕΛΤΙΟ : D. LLOYD GEORGE — Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΣΤΗ ΣΥΝΑΙΔΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ — ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ — Η ΔΙΑΔΥΣΗ ΤΟΥ Ε.Α.Μ. — Η ΔΙΡΑ ΚΑΙ Η ΔΡΑΧΜΗ — ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ — ΤΑ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ — Ο «ΕΚΟΝΟΜΙΣΤ», — ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ.

δσα θά βροῦσαν πραγματικά ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐδῶ καὶ τριάντα ἢ σαράντα χρόνια, ἀλλὰ τουλάχιστον δσα ἡ ἱστορία, ἡ πραγματικότητα, τὸ δίκαιο, οἱ γραπτοὶ καὶ ἀγραφοὶ νόμοι, ποὺ διέπουν τὶς τύχες τῶν ἐθνῶν, τῆς ἀπονέμου. Κοντὰ σ' αὐτὰ εἶναι καὶ ἡ δλοκλήρωση τῆς Ἡπείρου· οἱ

ἱστορικοὶ καὶ ἐθνολογικοὶ λόγοι εἶναι εὐμενεῖς, ἡ ἀσφάλεια τὸ διατάσσει, οἱ θυσίαι τῆς Ἑλλάδος τὸ ἐπιβάλλουν, ὅλα δὲ τὰ στοιχεῖα συμφωνοῦν σ' ἓνα σημεῖο, ὅτι πολὺ ἀδίκῃ βρίσκεται καθλωμένη ἡ Ἑλλάδα στὰ σημερινὰ σύνορα στὴ βορειοδυτικὴ αὐτὴ γωνία, ποὺ λέγεται Ἡπειρος.

ΑΝΑΣΤ. ΣΤ. ΚΩΝΣΤΑ

Δρος Φ. Ε. Χημικοῦ

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ

Γιὰ τὸν ἱστορικὸ τοῦ μέλλοντος τὸ χαρακτηριστικώτερο φαινόμενο τῆς ἐποχῆς μας, θὰ εἶναι ἡ θαύμασιή ἀνάπτυξη τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνικῶν ἔφαρμογῶν καὶ τοῦ ὀργανωτικοῦ πνεύματος. Ἡ χρησιμοποίηση ὄλων αὐτῶν πρὸς ἀπόκτηση ὠφέλειαι εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς Τεχνικῆς. Ἡ Τεχνικὴ περιλαμβάνει κάθε ἐργασία ποὺ ἀποβλέπει σὲ προσχεδιασμένη χρησιμοποίηση τῶν φυσικῶν ὀλικῶν, τῶν δυνάμεων τῆς φύσης καὶ τῶν φυσικῶν νόμων πρὸς ὄφελος τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς πρέπει νὰ εἶναι ἡ καλύτερευση τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς καὶ γενικὰ ἡ ἀνύψωση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου.

Ἄν θελήσουμε νὰ ἐξετάσουμε σὲ ποιοὺς ὀφείλεται ὅλη αὐτὴ ἡ πρόοδος καὶ ποιοὶ κατέστησαν κοινὸν κτήμα ὄλες αὐτὲς τὶς ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις, θὰ ἰδοῦμε ὅτι ὄλα σχεδὸν ὀφείλονται στὴν ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Οἱ σοβαρότερες ἐπιστημονικὲς ἐργασίαι ἔγιναν καὶ γίνονται στὴν ἀρχὴ ἀπὸ ἐπιστῆμονες ποὺ δὲν εἶχαν κανένα ὀικονομικὸ ἐνδιαφέρον καὶ δὲν ἀπέβλεπαν στὶς ἐφαρμογὰς τῶν, ἀλλὰ ἔρχονται κατόπιν οἱ ἐπιστῆμονες τῆς πράξης, οἱ τεχνικοὶ, καὶ δημιουργοῦν τὶς ἐφαρμογὰς τῶν ἐπιστημῶν τὶς χρῆσιμες γιὰ τὸν ἀνθρώπο καὶ ἔτσι τὴν ὀργαδιαία πρόοδο τῶν θεικῶν ἐπιστημῶν τὴν παρακολούθησε ἡ μεγάλη ἐξέλιξη τῆς Τεχνικῆς μὲ τὶς ἀπειρες ἐπιδράσεις στὴν καθημερινὴ μας ζωὴ ποὺ ἄλλαξαν τόσο πολὺ τὶς συνθῆκες τῆς ζωῆς μας. Ἡ Τεχνικὴ ἐδημιούργησε σήμερα ἓνα νέον τύπον ἀνθρώπου, ὁ πὼς εἶχε δημιουργήσει ἡ θρησκεία κατὰ τὸν μεσαίωνα. Ἡ ἐπανάστασι τῶν ἡμερῶν μας εἶναι ἴσως σημαντικώτερη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ θὰ προεκάλεσε ἡ ἀνακά-

λυση τοῦ σιδήρου στὸν ἀνθρώπο ποὺ ζοῦσε πρὸ 5000 χρόνων. Κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα ἡ παραγωγή τῆς βιομηχανίας σ' ὄλον τὸν κόσμο ἑκατονταπλασιάσθη. Ἡ δύναμη τῶν κινητηριῶν μηχανῶν σ' ὄλον τὸν κόσμο ἰσοδυναμοῦσε τὸ 1930 μὲ τὴν μυϊκὴ δύναμη 25 δισεκατομμυρίων ἀνθρώπων. Ἡ ταχύτης τῆς κατασκευῆς πολλῶν ἀντικειμένων εἶναι σήμερα ἑκατονταπλάσια ἀπὸ ἄλλοτε. Χάρις στὴν Τεχνικὴ ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς μᾶς παρέχει σήμερα πολὺ περισσότερα καὶ πολὺ καλύτερα ἀγαθὰ ἀπὸ ἄλλοτε. Οἱ ἀνθρώποι μετακινοῦνται μὲ ταχύτητα ἑκατοντάδων χιλιομέτρων τὴν ὄρα καὶ ἐπικοινωνοῦν μεταξὺ τῶν μὲ τὴν ἰλιγγιώδη ταχύτητα τοῦ φωτός.

Ἄν ἐξετάσουμε τὴν ἱστορία θὰ ἰδοῦμε ὅτι στὴν ἀρχαία ἐποχὴ ἡ τεχνικὴ πρόοδος εἶναι ἀλληλένδυτη μὲ τὴν πρόοδο τῶν λαῶν. Ἡ ἀρχαία Βαβυλὼν εἶχε ἓνα θαυμαστὸ δίκτυο ἀρδευτικῶν διωρῶν ποὺ εἶχαν κατασκευάσει οἱ μηχανικοὶ τῆς καὶ ἡ κατάρρευση τῆς δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἀσχετὴ μὲ τὴν καταστροφή τοῦ δικτύου αὐτοῦ ἀπὸ κάποιον κατακτητῆ. Οἱ κυβερνήτες τῆς Κίνας, τῆς Ἀσσυρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, κατασκεύαζαν στὰ 2000 καὶ 3000 π. Χ. ὕδραυλικὰ ἔργα καὶ εἶχαν περισσότερη συνείδηση τῆς σημασίας τῶν ἔργων αὐτῶν γιὰ τοὺς λαοὺς τῶν ἀπὸ πολλοὺς σημερινούς κυβερνήτες. Τὸ περίφημο ὀδικὸ δίκτυο τῆς Ρώμης συνέτεινε πάρα πολὺ στὴ διακυβέρνηση τῶν λαῶν τῆς αὐτοκρατορίας. Οἱ ὀρόμοι, τὰ ὕδραγωγεία, τὰ κτίρια, τὰ πλοῖα, ἡ μεταλλουργία καὶ τὰ ἄλλα τεχνικὰ ἔργα τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος δείχνουν ὅτι ἡ ἀνθση τῶν ἀρχαίων πολιτισμῶν συμπίπτει μὲ τὴν

τεχνική εξέλιξη και τὸ ἓνα εἶναι ἀλληλένδετο μὲ τὸ ἄλλο.

Ἄν ἡ συσχέτιση αὐτῆ εἶχε σημασία στοὺς περασμένους αἰῶνες ἔχει ἀκόμη μεγαλύτερη σημασία σήμερα μὲ τὴν ἀνάπτυξήν πού ἔλαβαν οἱ τεχνικὲς ἐφαρμογές. Τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν δυναμικότητα τῶν Κρατῶν τὴν μετροῦμε σήμερα ὄχι μόνον σὲ ἐκτάρια παραγωγικῆς γῆς καὶ σὲ ἀποδόσεις κατὰ ἐκτάριο, ἀλλὰ καὶ σὲ μηχανικούς ἵππους ἓνα κάτωκο, σὲ τόννους παραγομένου σιδήρου, σὲ τόννους παραγομένου θειικοῦ ὀξέος, σὲ χιλιόμετρα σιδηροδρομικῶν γραμμῶν κλπ. καὶ ὅλα αὐτὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἱκανῶν τεχνικῶν ἐπιστημόνων καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν δικηγόρων. Γιὰ τὴν εὐημερίαν μιᾶς χώρας πρέπει νὰ αὐξήσῃ τὸν πλοῦτό της, πρέπει νὰ παράγῃ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα προϊόντα, νὰ καταργασθῆ καὶ νὰ ἀξιοποιήσῃ τὰ προϊόντα της ὅσο μπορεῖ καλύτερα, γιατί μόνον μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποκτήσῃ περισσότερα ἀγαθὰ γιὰ τίς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας καὶ θὰ ἔχῃ τίς βάσεις ἐνὸς καλοῦ ἀνταλλακτικοῦ ἐμπορίου στὴν διεθνή ἀγορὰ καὶ αὐτὰ θὰ τὰ ἐπιτύχουν μόνον οἱ τεχνικοί ἐπιστήμονες. Ἀλλὰ καὶ οἱ τεχνικοὶ ἐπιστήμονες ἐκπληροῦν τὸν προορισμὸν τῶν μόνον ὅταν δημιουργοῦν καὶ ἀξιότερος εἶναι ἐκεῖνος πού κάνει ἐργασίας μὲ μεγαλύτερη κοινωνικὴ ὠφέλεια. Πιὸ ἀξιοθαύμαστος εἶναι ἓνας μηχανικός πού ἔκανε ἓνα καλὸ καὶ ὑγιεινὸ σπίτι μὲ λιγότερα ἔξοδο ἀπὸ ἓναν ἄλλο πού ἔκτισε ἓνα πάλαιον οὐρανοξύστη. Πιὸ ἱκανὸς εἶναι ὁ χημικός πού κατώρθωσε νὰ ἀξιοποιήσῃ ἓνα φυσικὸν προϊόν ἀπὸ ἓναν ἄλλο καὶ ἐμελέτησε τὴν χημικὴ σύνθεσιν τῶν ἀνωτάτων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαιρας. Πιὸ ἀξιος εἶναι ὁ γεωπόνος πού ἐπέτυχε νὰ αὐξήσῃ μὲ οἰκονομικὰ μέσα μιᾶν στρεμματικῆ ἀπόδοσιν ἀπὸ ἐκείνων πού ἐμελέτησε πῶσες ἐκαιοντάδες ποικιλίας ἔχει ἓνα διακοσμητικὸν λουλούδι. Αὐτὰ ἰσχύουν ἀκόμη περισσότερο σὲ φτωχὰ Κράτη ὅπως εἶναι ἡ Ἑλλάς ὅπου οἱ τεχνικοὶ ἐπιστήμονες πρέπει κατὰ προτίμησιν νὰ ἐργάζονται σὲ προβλήματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι πολλὲς φορές ἔγινε καὶ γίνεται κακὴ χρῆσις τῆς Τεχνικῆς εἴτε γιὰ καταστρεπτικούς σκοπούς εἴτε γιὰ τὸ σκοπὸ πλουτισμοῦ εἰς

βάρος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σ' αὐτὸ δὲν φταίει ἡ Τεχνικὴ. Οἱ Κινεῖοι ἐγνώριζαν τὴν πυρρίδα πολὺ πρὶν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλὰ τὴν χρησιμοποιοῦσαν μόνον γιὰ πυροτεχνήματα.

Ἀπὸ αὐτὰ πού ἀναφέραμε καταφαίνεται πόσο μεγάλη σημασία ἔχει ἡ Τεχνικὴ γιὰ τὴν εὐημερία τῶν λαῶν. Ἀλλὰ τί ἔκαμαν τὰ Κράτη γιὰ νὰ ὑποβοηθήσουν τὴν εξέλιξιν τῆς Τεχνικῆς; Τί ἔκαμαν οἱ ὑπεύθυνοι κυβερνήτες; Ἡ ἄγνοια τῶν τεχνικῶν ζητημάτων καὶ τῶν δυνατοτήτων πού παρέχει ἡ Τεχνικὴ ἀπὸ πολλοὺς κυβερνήτες καὶ ἀπὸ πολλοὺς μορφωμένους ἐγέννησε μέσα τῶν μιᾶ ἀποστροφή πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς τὴν μελέτην τῶν τεχνικοοικονομικῶν προβλημάτων. Ἄλλοι πάλι βλέποντες μόνον τὴν κακὴν ὄψιν τῆς Τεχνικῆς, ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ μερικὰς ἀποτυχίας, ἀναπόφευκτες σὲ κάθε δημιουργικὴ προσπάθεια, ἀπέκτησαν μιᾶν ἀντιπάθειαν πρὸς τίς μεγάλες τεχνικὰς ἐφαρμογὰς καὶ πρὸς τὴν ἐνεργότερη ἀνάμιξιν τοῦ Κράτους στὰ τεχνικὰ ζητήματα. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι ἡ Τεχνικὴ ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ ἰδιώτες μόνον καὶ στὸ στενὸν κύκλον τῶν ἀεμικῶν συμφερόντων τοῦ καθενός. Καὶ εἶσι τίς περισσότερες φορές τὸ Κράτος ὄχι μόνον δὲν ἐβοήθησε ἀλλὰ καὶ παρεμπόδισε τὴν τεχνικὴν εξέλιξιν καὶ ἀντὶ τὰ Κράτη καθόδηγουν τὴν Τεχνικὴν, ἐσύροντο ἀπὸ αὐτήν. Ἡ Τεχνικὴ ὄχι μόνον παρακοινοῦσε κατὰ πόδας τὴν πρόοδο τῆς θεωρητικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ εἶχε συνδραμεῖ μὲ τὴν Ἐπιστήμην. Ὅλοι οἱ μεγάλοι ὀργανισμοὶ τεχνικῶν ἐπιχειρήσεων εἶχαν καὶ ἔχουν στὴν διάθεσίν των μεγάλα ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια πρὸς τοὺς ἐπιτροπεῖαν νὰ προσδεύουν πολὺ πρὸ γρήγορα ἀπὸ ἐκείνους πού ἐπερίμεναν νὰ εὔρουν εἰσιμαίνας ἐπιστημονικὰς ἐργασίας γιὰ νὰ τίς ἐμεταλλευθοῦν. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ Τεχνικὴ ἔτρεχε μὲ γοργὸν ρυθμὸν, τόσο γοργὸν πού τὰ Κράτη δὲν ἤμποροῦσαν, δὲν ἐπρόφθαναν νὰ τὴν παρακολουθήσουν.

Πρέπει νὰ φθάσουμε στὰ ὀλοκληρωτικὰ Κράτη τῆς ἐποχῆς μας γιὰ νὰ εὔρουμε παραδείγματα Κρατῶν πού νὰ ἀναλαμβάνουν πολλὰς μεγάλες πρωτοβουλίας γιὰ νὰ λύσουν μὲ τὴν Τεχνικὴν σοβαρὰ κοινωνικὰ ζητήματα. Τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα πού εἶχαν οἱ ἀποφύ-

σεις αυτές είναι γνωστά και άποιστελούν μια μεγάλη έπιτυχία τών δικτατορικῶν καθεστώτων. Άλλά γιατί νά είναι άνάγκη νά υπάρχει δικτατορικό καθεστώς για νά λυθοῦν τά τεχνικά προβλήματα και γιατί νά μὴν ἠμποροῦν νά λυθοῦν και μέσα σέ ένα δημοκρατικό περιβάλλον; Νομίζουμε άντιθέτως ότι στο δημοκρατικό περιβάλλον θά άκουσθοῦν καλύτερα οί γνώμες όλου τοῦ τεχνικοῦ κόσμου και θά εὑρεθοῦν άσφαλῶς οί καλύτερες λύσεις, άρκεῖ μόνο νά μὴ χάνονται σέ άπεραντολογίες χωρίς νά καταλήγουν ποτέ σέ τελικές αποφάσεις. Τό παρόμοιο ότι και στο πιδ προοδευμένα τεχνικῶς Κράτη δέν εἰσακούονται ὅσο πρέπει οί τεχνικοί, τό άκούει κανείς συχνά και από τούς τεχνικούς τών Κρατῶν αὐτῶν. Άλλά πολλές φορές είναι καλύτερη μιὰ λύση ἔστω και με ἑλαττώματα, από καμμιά λύση.

Όταν κάποιος θέλει νά ἐπικρατήσουν οί ιδέες του φροντίζει νά τις διαδόσει στο πολύ κοινό. Τό ἴδιο πρέπει νά κάνουν και οί τεχνικοί. Οί κατακτήσεις τῆς Τεχνικῆς πρέπει νά διαδίδονται στο λαό, με τις ἐφημερίδες, με τό ραδιόφωνο, με ειδικές ἐκδόσεις ὥστε νά γίνονται κοινόν κτῆμα, αλλά νά προπαγανδίζονται ὄχι σάν τεχνικά θαύματα, σάν κατορθώματα ἐνός θανατοποιοῦ αλλά νά τονίζεται οί κοινωνική σημασία τῶν και τό ὀφελήματα. Πάυ μπουρὸν νά προκύνουν από αὐτές, Πρέπει ὁ κόσμος ὅλος νά καταλάβει, ότι ὁ τόπος δέν θά εὐημερήσει αν ἔχη τό ένα ἢ τό άλλο πολίτευμα, αν τόν κυβερνάει τό Α ἢ τό Β κόμμα, θά εὐημερήσει ὁμῶς αν οί τεχνικοί του κατορθώσουν νά ἐκμεταλλευθοῦν καλύτερα τίς πηγές του και νά αὐξήσουν τόν πλοῦτο του. Αν ὁ λαός εἶχε ἐπίγνωση τοῦ τι μπουρεῖ νά τοῦ ἀποδώσει ἡ Τεχνική τότε άσφαλῶς θά εἶχε ἐπαναστατήσει κατά τῶν πολιτικῶν πού τὴν άγνοοῦν. Εγιναν πολλές φορές ἐπαναστάσεις και ἔντονος διαμαρτυρίες για νά καταργηθοῦν φόροι, για νά ἀλλάξουν τά καθεστώτα, για πολιτικά φρονήματα, για θρησκευτικές ἀντιλήψεις, αλλά καμμιά ἐπανάσταση δέν ἔγινε για τὴν αξιοποίηση τῶν πηγῶν τῆς χώρας. Γιατί τις ἐπαναστάσεις τις ὑποκινοῦν οί πολιτικοί, πού δέν ἔχουν ἀντιληφθεῖ ἀκόμη τὴν ἀξία και τις δυνατότητες τῆς Τεχνικῆς. Αν ὁ

λαός εἶχε γίνει μιὰ ἐπανάσταση για τὴν τεχνική πρόοδο θά ἐπείσσειαν ὅλες οί άλλες γιατί ἡ βαθύτερη αἰτία τῶν ἐπαναστάσεων είναι ἡ ἀνάχεια και ἡ φτώχεια.

Όλα αὐτά ὀφείλονται στο ὅτι τό Κράτος δέν ἔχει ἀποκτήσει τεχνική ἀντίληψη γιατί οί κυβερνῶντες δέν ἤξευραν νά ἐκμεταλλευθοῦν τις τεχνικές κατατακτήσεις για τό καλό τῶν λαῶν. Συζητοῦνται στις διάφορες κυβερνήσεις τά τεχνικά ζητήματα και ὕστερα παραπέμπονται σέ ἐπιτροπές, αλλά ἐπειδὴ οί κυβερνῶντες δέν ξέρουν νά χρησιμοποιήσουν τά συμπεράσματα τῶν ἐπιτροπῶν, νά τά συμπληρώσουν και νά τά ἐφαρμόσουν, μένουν στο τέλος ἀχρησιμοποίητα. Δημιουργοῦνται πολλές φορές και ζητήματα πού δέν ἄρκοῦν οί ἐπιτροπές αλλά χρειάζονται και ἐρευνητικά ἐργαστήρια, αλλά αὐτά δέν υπάρχουν. Καί τότε μοιάζουμε με τούς σοφοὺς τοῦ μεσαιῶνος πού προσπαθοῦσαν με τά λόγια και χωρίς ἔρευνα νά λύσουν ὅλα τά προβλήματα τῆς φύσεως. Σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση εὑρίσκεται συχνά ἡ Τεχνική στὴν κρατική ἀντίληψη.

Ο τεχνικός δέν μπουρεῖ νά συνεννοηθεῖ με τόν νομικόν γιατί δέν τὸν καταλαβαίνει, είναι ἐντελῶς διαφορετικὴ ἡ νοοτροπία τοῦ ἐνός και τοῦ άλλου. Ο πρώτος είναι μαθημένος, νά δημιουργεῖ πράγματα χειροπιαστά ἐνῶ ὁ άλλος χάνεται στα πολλά λόγια. Εκτός αὐτοῦ ἐπειδὴ ὁ νομικός δέν μπουρεῖ νά κρίνει για τά τεχνικά ζητήματα, φοβάται τὴν ἐνδεχόμενη ἀποτυχία και τις συνέπειες πού θά ἔχει γι' αὐτόν κ' ἔτσι προτιμᾷ νά ἀποφύγει τὴν εὐθύνη και στο τέλος δέν γίνεται τίποτε.

Εἶναι καιρός νά ἐπαναστατήσουμε κατά τῆς τακτικῆς αὐτῆς. Πρέπει οί τεχνικοί νά προπαγανδίσουν στο λαό τί μπουρεῖ νά ἐπιτύχει ἡ Τεχνική, πρέπει ὁ λαός νά μάθει ότι ἡ Τεχνική παρέχει τά μέσα και στο μέλλον θά παρέχει ἀκόμη περισσότερα, για νά διορθωθοῦν οί ὀλικές ἀλλειψεις τῆς ζωῆς μας και ὅτι τότε θά διορθωθοῦν και πολλές ἠθικές ἀθλιότητες τοῦ ἀνθρώπου. Οί τεχνικοί με τὴν δημιουργική τῶν δράση στέκων πολὺ κοντά στὴν παραγωγή και στὴν κατανάωση τῶν αγαθῶν, στέκων πολὺ πιδ κοντά στο λαό από ὅλους τούς άλλους και ἔχουν περισσότερα μέσα για νά

διαδόσων τις αντίληψεις των.

Πρέπει εκείνοι που αποτελούν το Κράτος να μάθουν επίσης ότι η Τεχνική δεν είναι μέσον βάρβαρο αλλά μέσον που μορφοποιεί έναν τόπο και έχει μέσα του πλὴν περισσότερο ρωμαντισμό ἀπὸ ὅσον φανιάζονται ὅσοι δὲν τὴν ἐξησαν ἢ ὅσοι τὴν κακομεταχειρίστηκαν. Ἡ βιοπάλη δὲν γίνεται μόνο γιὰ τὸ ψωμί ἀλλὰ καὶ τὴν ὁμορφιά καὶ γιὰ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς.

Πρέπει τέλος οἱ πραγματικοὶ δημιουργοὶ τεχνικοὶ, ὄχι οἱ ἄνθρωποι τῶν γραφείων, νὰ προσπαθῆσουν νὰ ἀποκτήσουν ἐνεργὸ συμμετοχὴ στὴν διακυβέρνηση τῶν χωρῶν, νὰ μεταδώσουν

ὄχι μόνον τὴν τεχνικὴ ἀλλὰ καὶ τὴν πρακτικὴ ἀντίληψη στοὺς ἄλλους κυβερνώντας νὰ κατορθώσουν νὰ γίνῃ κοινὴ συνείδηση ὅτι Κράτος καὶ Τεχνικὴ εἶναι δυὸ ἔννοιες ἀλληλένδετες, ὅτι γιὰ νὰ προκόβῃ ἓνα Κράτος εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξελιχθῇ πρὸ πάντων πρὸς τὴν τεχνικὴ κατεύθυνσιν καὶ νὰ καταλάβουν ὅλοι ὅτι ἡ Τεχνικὴ εἶναι ἓνας μεγάλος ἀναμορφωτής, ὅτι ἡ δύναμή της εἶναι ἡ σιγανή, ἡ μεγάλη, ἡ γεμάτη καλωσύνη δύναμη τῆς φύσεως, ὅτι δὲν γνωρίζει, ἐμπόδια, ὅτι ἀναγνωρίζει μόνον ἐκείνους που κάνουν παραγωγικὴ ἐργασία καὶ ὅτι ἀνταμοιβεῖ πλουσιοπάροχα ἐκείνους που τὴν πιστεύουν.

BERTRAND RUSSEL

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Ὁ συγγραφέας τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, πού τὸ διαβάσμα του πολλές σκέψεις θὰ μᾶς γεννήσῃ, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς δυνατότερους φιλόσοφους καὶ μαθηματικοὺς τῆς ἐποχῆς μας. Γεννήθηκε στὸ Trelleck τῆς Ἀγγλίας τὸ 1872 καὶ σπούδασε στὸ Καίμπερτζ. Γιὸς τοῦ ὑποκόμη Amberley διαδέχτηκε τὸν ἀδελφὸ του στὸ τίτλο τοῦ κόμη τοῦ 1931. Ὑπῆρξε ἐπικριτὴς τῶν θεωριῶν τοῦ H. Bergson καὶ ἀρχηγὸς τῆς συμβολικῆς ἢ μαθηματικῆς λογικῆς.

Ἐγράψε πολλὰ ἔργα, μεταξὺ τῶν ὁποίων: Φιλοσοφικὰ Δοκίμια—1910, Ἀρχές Κοινωνικῆς Ἀνακοδόμησης—1916, Πολιτικὰ Ἰδεώδη—1918, Εἰσαγωγή στὴ Μαθηματικὴ Φιλοσοφία—1919, Ἀνάλυση τῆς Σκέψης—1921, Θεωρία καὶ Πράξη τοῦ Μπλοσεβικισμού—1920, Ἀνάλυση τῆς Ὑλης—1927, Ἐλευθερία καὶ Ὁργάνωση—1934, Δύναμη: Μιὰ Νέα Κοινωνικὴ τῆς Ἀνάλυσης—1938.

Στὸ ἄρθρο του αὐτοῦ, δημοσιευμένο στὸν ἀγγλικὸ τύπο, γίνεται φανερὴ ἡ καθαρὴ καὶ βαθειὰ του σκέψη πού φτάνει στὴ βάση τῶν προβλημάτων ζητώντας τὴ ριζικὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ τὸς ἀντιμετώπιση.

N. A. T.

Ὁ τωρινὸς πόλεμος φέρνει μερικὲς μεγάλες ἀλλαγές στὴν ὄψη τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ ὅσο διαρκοῦν οἱ ἐχθροπραξίες τοὺς δίνομε νομίζω λιγότερη προσοχὴ ἀπὸ κείνη πού θὰ τοὺς δώσουν οἱ ἱστορικοὶ τοῦ μέλλοντος.

Ὁ Ἡρόδοτος, ὁ πατέρας τῆς ἱστορίας, πού ζῆσε τὸ 484—425 π. Χ., ἤρθε γιὰ κανονικὸ παγκόσμιον θέμα τὴ διαρκὴ σύγκρουση τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας. Εἶναι

ἐκπληκτικὰ εὐκόλο νὰ δῆ καίεις πόσο τὰ τωρινὰ γεγονότα εἶναι μιὰ ἐπανάληψη τοῦ ἴδιου θέματος, μὲ τις παραλλαγές του. Ἡ καταστροφὴ τῆς Καρχηδόνας ἀπὸ τὴ Ρώμη τὸ 201 π. Χ., πού ἀκολούθησε τὴς κατακτήσεις τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἶχε ἀποτελεσμα ὀχτῶ αἰῶνες κυριαρχία τῆς Δύσης· ἀκολούθησαν ὕστερα ἄλλοι ὀχτῶ αἰῶνες μέχρι τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Τούρκους, τὸ 1453. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τὰ μεγαλύτερα κέντρα πολιτισμοῦ καὶ δυνάμεις, εἴτε γεωγραφικά, εἴτε φυλετικά, ἦταν ἀσιατικά. Τώρα οἱ ἱστορίες μας, ὅχι χωρὶς λόγο, εἶναι γραμμένες ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης· τοῦτο μᾶς ὀδήγησε νὰ δώσουμε τὸ ὄνομα «μεσαιῶνας» αὐτὸ πού στὴν πραγματικότητα ὑπῆρξε μιὰ ἀπὸ τὴς πικρὰς φωνεῖν περιόδους τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Ὁ Χαραὸν ἀλ. Ρασίνι, γνωστὸς στοὺς περισσότερους ἀπὸ μᾶς σὰν ὁ λίγο ἢ πολὺ μυθικὸς χαλιῆς τῶν Ἀραβικῶν Νυχτῶν, κυβέρνησε στὸν ὄχι δυοὺς καὶ ἑνατο αἰῶνας μιὰ ἀπέραντη αὐτοκρατορία πού ἀπλώγονταν ἀπ' τὴς Ἰνδίες ὡς τὰ στενὰ τοῦ Γιβραλτάρ· καὶ στὴν αὐτοκρατορία αὐτὴ ἡ τέχνη καὶ ἡ ποίηση, ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἐπιστήμη, ἔφτασαν σ' ἓνα ἀνώτατο σημεῖο ἀνάπτυξης. Στὴν Κίνα τὴν ἴδια ἐποχὴ πολλοὶ ποιητῆς—ἄλλοι ἐξαισίσι, ἄλλοι βαθιοί—δημιούργησαν ἔργα πού ἐλάχιστες χώρες σπάνια ξεπέρασαν. Ἀκόμα καὶ στὴ δυτικὴ Εὐρώπη οἱ μωσαμβανὸι ἀρίστευσαν. Στὴ Γαλλία εἶναι ἀλήθεια νικηθῆκαν, ἀλλὰ στὴν Ἰσπανία ἀκμάσανε γιὰ αἰῶνες.

Ὁ δέκατος πέμπτος αἰῶνας ἀρχίζει ἀντιστροφή. Τὸ δυτικὸ ἡμισφαίριον κερδήθηκε ἀπ' τὴς χώρες πού ἀντικρούσαν τὸν Ἀτλαντικὸ—Ἰσπανία καὶ Πορτογαλλία, Ἀγ-